

SPORAZUM**med Evropsko skupnostjo in Nekdanjo jugoslovansko republiko Makedonijo o poenostavitvi izdajanja vizumov**

EVROPSKA SKUPNOST, v nadaljnjem besedilu „Skupnost“,

in

NEKDANJA JUGOSLOVANSKA REPUBLIKA MAKEDONIJA, v nadaljnjem besedilu „pogodbenici“, STA SE –

OB UPOŠTEVANJU Sklepa Evropskega sveta, sprejetega decembra 2005, s katerim je bil Nekdanji jugoslovanski republiko Makedoniji priznan status države kandidatke,

OB UPOŠTEVANJU Stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma (SPS) med Evropsko skupnostjo in Nekdanjo jugoslovansko republiko Makedonijo, ki je bil podpisan aprila 2001 in je začel veljati 1. aprila 2004 ter ki trenutno ureja odnose z Nekdanjo jugoslovansko republiko Makedonijo,

POTRJUJOČ namen tesnega sodelovanja v okviru obstoječih struktur SPS za liberalizacijo vizumskega režima med Nekdanjo jugoslovansko republiko Makedonijo in Evropsko unijo v skladu s sklepi solunskega (tesaloniškega) vrha med EU in državami zahodnega Balkana, ki je potekal 21. junija 2003,

OB PRIZNAVANJU napredka, ki ga je Nekdanja jugoslovanska republika Makedonija dosegla na področju pravosodja, svobode in varnosti ter zlasti priseljevanja, vizumske politike, upravljanja meja in varnosti dokumentov,

V ŽELJI, da kot prvi konkretni korak v smeri režima potovanja brez vizumov s poenostavitvijo izdajanja vizumov državljanom Nekdanje jugoslovanske republike Makedonije spodbujata stike med ljudmi, kar je pomemben pogoj za stabilen razvoj gospodarskih, humanitarnih, kulturnih, znanstvenih in drugih vezi,

OB UPOŠTEVANJU, da so vsi državljani EU izvzeti iz vizumske obveznosti, kadar potujejo v Nekdanjo jugoslovansko republiko Makedonijo za obdobje do 90 dni ali so v tranzitu preko ozemlja Nekdanje jugoslovanske republike Makedonije,

OB PRIZNAVANJU, da bi se v primeru ponovne uvedbe vizumske obveznosti za državljane EU s strani Nekdanje jugoslovanske republike Makedonije enake poenostavitve, kot so po tem sporazumu dodeljene državljanom Nekdanje jugoslovanske republike Makedonije, na podlagi vzajemnosti avtomatično uporabljale za državljane EU,

OB PRIZNAVANJU, da poenostavitev vizumskih postopkov ne bi smela privedi do nezakonitega priseljevanja, ter ob posvečanju posebne pozornosti varnosti in ponovnemu sprejemu,

OB UPOŠTEVANJU Protokola o stališču Združenega kraljestva in Irške ter Protokola o vključitvi schengenskega pravnega reda v okvir Evropske unije, ki sta priložena Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti, ter potrjujoč, da se določbe tega sporazuma ne uporabljajo za Združeno kraljestvo in Irsko,

OB UPOŠTEVANJU Protokola o stališču Danske, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti, ter potrjujoč, da se določbe tega sporazuma ne uporabljajo za Kraljevino Dansko –

DOGOVORILI O NASLEDNJEM:

Člen 1**Namen in področje uporabe**

1. Namen tega sporazuma je poenostaviti izdajanje vizumov za načrtovano bivanje za največ 90 dni v obdobju 180 dni za državljane Nekdanje jugoslovanske republike Makedonije.

2. V primeru ponovne uvedbe vizumske obveznosti za državljane EU ali nekatere kategorije državljanov EU s strani Nekdanje jugoslovanske republike Makedonije se enake poenostavitve, kot

so po tem sporazumu dodeljene državljanom Nekdanje jugoslovanske republike Makedonije, na podlagi vzajemnosti avtomatično uporabljajo za zadevne državljane EU.

Člen 2**Splošna določba**

1. Poenostavitve vizumskih postopkov, določene v tem sporazumu, se za državljane Nekdanje jugoslovanske republike Makedonije uporabljajo samo, če ti niso izvzeti iz vizumske obveznosti z zakoni in drugimi predpisi Skupnosti ali držav članic, s tem sporazumom ali z drugimi mednarodnimi sporazumi.

2. Nacionalno pravo Nekdanje jugoslovanske republike Makedonije, držav članic ali Skupnosti se uporablja za zadeve, ki jih določbe tega sporazuma ne zajemajo, kot na primer za zavrnitev izdaje vizuma, za priznanje potnih listin, za dokazila o zadostnih sredstvih za preživljanje, za zavrnitev vstopa ter za ukrepe izгона.

Člen 3

Opredelitev pojmov

V tem sporazumu:

- (a) „država članica“ pomeni vsako državo članico Evropske unije z izjemo Kraljevine Danske, Republike Irske in Združenega kraljestva;
- (b) „državljan Evropske unije“ pomeni državljana države članice, kakor je opredeljena v točki (a);
- (c) „državljan Nekdanje jugoslovanske republike Makedonije“ pomeni vsako osebo, ki ima državljanstvo Nekdanje jugoslovanske republike Makedonije;
- (d) „vizum“ pomeni dovoljenje, ki ga izda, ali odločitev, ki jo sprejme država članica, potrebno za:
  - vstop zaradi načrtovanega bivanja do skupaj največ 90 dni v tej državi članici ali v več državah članicah,
  - vstop zaradi tranzita preko ozemlja te države članice ali več držav članic;
- (e) „oseba, ki zakonito prebiva“ pomeni državljana Nekdanje jugoslovanske republike Makedonije, ki ima dovoljenje oziroma je upravičen do bivanja nad 90 dni na ozemlju države članice na podlagi zakonodaje Skupnosti ali nacionalne zakonodaje.

Člen 4

Dokumentarna dokazila o namenu potovanja

1. Za utemeljitev namena potovanja v drugo pogodbenico za spodaj navedene kategorije državljanov Nekdanje jugoslovanske republike Makedonije zadostujejo naslednji dokumenti:

- (a) za učence, dijake in študente, podiplomske študente in spremljajoče učitelje, ki potujejo zaradi študija ali strokovnega izobraževanja, tudi v okviru programov izmenjav in drugih izobraževalnih ali šolskih dejavnosti:
  - pisna prošnja ali potrdilo o vpisu univerze, visoke šole ali šole, ki vabi, ali študentske izkaznice ali potrdila o tečajih, ki jih bo oseba obiskovala;

- (b) za udeležence znanstvenih, raziskovalnih, kulturnih in umetniških dejavnosti, vključno z univerzitetnimi in drugimi programi izmenjav:
  - pisna prošnja organizacije, ki vabi, za udeležbo pri teh dejavnostih;
- (c) za predstavnike organizacij civilne družbe, ko potujejo zaradi strokovnega izobraževanja, seminarjev, konferenc, tudi v okviru programov izmenjav:
  - pisna prošnja, ki jo izda organizacija, ki vabi, potrditev, da oseba zastopa organizacijo civilne družbe, in potrdilo ustreznega registra o ustanovitvi take organizacije, ki ga izda državni organ v skladu z nacionalno zakonodajo;
- (d) za novinarje:
  - potrdilo ali drug dokument, ki ga izda strokovna organizacija in dokazuje, da je zadevna oseba kvalificiran novinar, ter dokument, ki ga izda njegov delodajalec in navaja, da je namen potovanja opravljanje novinarskega dela;
- (e) za udeležence mednarodnih športnih prireditev in osebe, ki jih spremljajo v strokovni ekipi:
  - pisna prošnja organizacije, ki vabi: pristojnih organov, državnih športnih zvez ali nacionalnih olimpijskih komitejev držav članic;
- (f) za poslovneže in predstavnike poslovnih organizacij:
  - pisna prošnja subjekta, ki vabi: pravne osebe ali gospodarske družbe, urada ali podružnice take pravne osebe ali gospodarske družbe ali pa državnih ali lokalnih organov držav članic ali organizacijskih odborov trgovinskih in industrijskih sejmov, konferenc in simpozijev, ki potekajo na ozemljih držav članic;
- (g) za predstavnike svobodnih poklicev, ki sodelujejo na mednarodnih sejmih, konferencah, simpozijih, seminarjih ali drugih podobnih prireditvah na ozemlju držav članic:
  - pisna prošnja organizacije, ki vabi, ki potrjuje, da zadevna oseba sodeluje na prireditvi;
- (h) za udeležence uradnih programov izmenjav, ki jih organizirajo pobratena mesta:
  - pisna prošnja vodij uprave/županov teh mest;

- (i) za voznike, ki opravljajo storitve mednarodnega prevoza blaga in oseb na ozemlja držav članic z vozili, ki so registrirana v Nekdanji jugoslovanski republiki Makedoniji:
- pisna prošnja združenja prevoznikov Nekdanje jugoslovanske republike Makedonije za mednarodni cestni prevoz z navedbo namena, trajanja in pogostosti potovanj;
- (j) za člane osebja na vlakih, hladilnih vagonih in lokomotivah na mednarodnih vlakih, ki potujejo na ozemlja držav članic:
- pisna prošnja pristojne železniške družbe Nekdanje jugoslovanske republike Makedonije z navedbo namena, trajanja in pogostosti potovanj;
- (k) za bližnje sorodnike – zakonca, otroke (vključno s posvojenimi), starše (vključno s skrbniki), stare starše in vnuke na obisku pri državljanih Nekdanje jugoslovanske republike Makedonije, ki zakonito prebivajo na ozemlju držav članic:
- pisna prošnja osebe, ki vabi;
- (l) za predstavnike verskih skupnosti:
- pisna prošnja verske skupnosti, registrirane v Nekdanji jugoslovanski republiki Makedoniji, z navedbo namena, trajanja in pogostosti potovanj;
- (m) za osebe, ki so na obisku zaradi zdravljenja, in osebe, ki jih morajo spremljati:
- uradni dokument zdravstvene ustanove, ki potrjuje nujnost zdravstvene oskrbe v tej ustanovi in nujnost spremstva, ter dokazilo o zadostnih finančnih sredstvih za plačilo zdravljenja;
- (n) za osebe, ki so na obisku zaradi pogrebnih slovesnosti:
- uradni dokument, ki potrjuje smrt, ter potrdilo o družinskem ali drugem razmerju med prosilcem in pokopanim;
- (o) za člane uradnih delegacij, ki na podlagi uradnega povabila, naslovljenega na Nekdanjo jugoslovansko republiko Makedonijo, sodelujejo na srečanjih, posvetovanjih, pogajanjih ali v programih izmenjav ter na prireditvah, ki jih na ozemlju držav članic pripravijo medvladne organizacije:
- pismo organa Nekdanje jugoslovanske republike Makedonije, ki potrjuje, da je prosilec član delegacije tega organa in potuje v drugo pogodbenico z namenom sodelovanja na zgoraj navedenih prireditvah; dopisu je priložena kopija uradnega povabila;
- (p) za osebe, ki potujejo iz turističnih razlogov:
- potrdilo ali dokaz o plačilu, ki ga izda potovalna agencija ali organizator potovanja, akreditiran(a) s strani države članice v okviru lokalnega konzularnega sodelovanja, ki potrjuje rezervacijo organiziranega potovanja;
- (q) za obisk vojaških in civilnih grobov:
- uradni dokument, ki potrjuje obstoj in ohranitev groba ter družinsko ali drugo razmerje med prosilcem in pokopanim.
2. Pisna prošnja iz odstavka 1 tega člena vsebuje naslednje elemente:
- (a) za povabljenega osebo: ime in priimek, datum rojstva, spol, državljanstvo, številka osebne dokumenta, čas in namen potovanja, število vstopov in po potrebi ime zakonca in otrok, ki spremljajo povabljenega osebo;
- (b) za osebo, ki vabi – ime, priimek in naslov ali
- (c) za pravno osebo, gospodarsko družbo ali organizacijo, ki vabi – polni naziv in naslov ter
- če prošnjo izda organizacija – ime in priimek ter položaj osebe, ki prošnjo podpiše,
  - če vabi pravna oseba ali gospodarska družba ali pa urad ali podružnica takšne pravne osebe ali gospodarske družbe s sedežem na ozemlju države članice – registrska številka, kakor jo zahteva nacionalno pravo zadevne države članice.
3. Za kategorije oseb iz odstavka 1 tega člena se vse kategorije vizumov izdajajo po poenostavljenem postopku, ne da bi se zahtevala kakršna koli druga utemeljitev, vabilo ali potrditev glede namena potovanja.

Člen 5

Izdajanje vizumov za večkratni vstop

1. Diplomatska in konzularna predstavništva držav članic izdajo vizume za večkratni vstop z veljavnostjo do pet let za naslednje kategorije oseb:

(a) za člane nacionalne vlade, parlamenta, ustavnega sodišča, vrhovnega sodišča, sodnega sveta in državnega tožilstva, če s tem sporazumom niso izvzeti iz vizumske obveznosti, pri izvajanju njihovih nalog, in sicer z veljavnostjo, omejeno na njihov mandat, če je ta krajši od 5 let;

(b) za stalne člane uradnih delegacij, ki na podlagi uradnega povabila, naslovljenega na Nekdanjo jugoslovansko republiko Makedonijo, redno sodelujejo na srečanjih, posvetovanjih, pogajanjih ali v programih izmenjav ter na prireditvah, ki jih na ozemlju držav članic pripravijo medvladne organizacije;

- (c) za zakonce in otroke (vključno s posvojenimi), ki so mlajši od 21 let ali vzdrževani, ter starše (vključno s skrbniki) na obisku pri državljanih Nekdanje jugoslovanske republike Makedonije, ki zakonito prebivajo na ozemlju držav članic, z veljavnostjo, omejeno na obdobje veljavnosti njihovega dovoljenja za zakonito prebivanje;
- (d) za poslovneže in predstavnike poslovnih organizacij, ki redno potujejo v države članice;
- (e) za novinarje;
- (f) za predstavnike verskih skupnosti, registriranih v Nekdanji jugoslovanski republiki Makedoniji, ki redno potujejo v države članice.
2. Diplomatska in konzularna predstavništva držav članic izdajo vizume za večkratni vstop z veljavnostjo do enega leta za naslednje kategorije oseb, pod pogojem, da so te osebe v prejšnjem letu pridobile najmanj en vizum, ga uporabljale v skladu z zakoni o vstopu in bivanju na ozemlju obiskane države ter da obstajajo razlogi za prošnjo za izdajo vizuma za večkratni vstop:
- (a) za študente in podiplomske študente, ki redno potujejo zaradi študija ali strokovnega izobraževanja, tudi v okviru programov izmenjav;
- (b) za udeležence znanstvenih, raziskovalnih, kulturnih in umetniških dejavnosti, vključno z univerzitetnimi in drugimi programi izmenjav, ki redno potujejo v države članice;
- (c) za udeležence mednarodnih športnih prireditev in osebe, ki jih spremljajo v strokovni ekipi;
- (d) za predstavnike svobodnih poklicev, ki sodelujejo na mednarodnih sejmih, konferencah, simpozijih, seminarjih ali drugih podobnih prireditvah in redno potujejo v države članice;
- (e) za predstavnike organizacij civilne družbe, ki redno potujejo v države članice zaradi strokovnega izobraževanja, seminarjev, konferenc, tudi v okviru programov izmenjav;
- (f) za udeležence uradnih programov izmenjav, ki jih organizirajo pobratena mesta;
- (g) za župane in člane občinskih svetov;
- (h) za voznike, ki opravljajo storitve mednarodnega prevoza blaga in oseb na ozemlja držav članic z vozili, ki so registrirana v Nekdanji jugoslovanski republiki Makedoniji;
- (i) za člane osebja na vlakih, hladilnih vagonih in lokomotivah na mednarodnih vlakih, ki potujejo na ozemlja držav članic;
- (j) za osebe, ki morajo na redne obiske zaradi zdravljenja, in osebe, ki jih morajo spremljati;
- (k) za člane uradnih delegacij, ki na podlagi uradnega povabila, naslovljenega na Nekdanjo jugoslovansko republiko Makedonijo, redno sodelujejo na srečanjih, posvetovanjih, pogajanjih ali v programih izmenjav ter na prireditvah, ki jih na ozemlju držav članic pripravijo medvladne organizacije.
3. Diplomatska in konzularna predstavništva držav članic izdajo vizume za večkratni vstop z veljavnostjo najmanj dveh let in največ pet let za kategorije oseb iz odstavka 2 tega člena ter za druge osebe, pod pogojem, da so te osebe v prejšnjem letu uporabljale vizum za večkratni vstop v skladu z zakoni o vstopu in bivanju obiskane države ter da so razlogi za prošnjo za izdajo vizuma za večkratni vstop še vedno veljavni.
4. Skupno trajanje bivanja oseb iz odstavkov 1 do 3 tega člena na ozemljih držav članic ne sme biti daljše od 90 dni v obdobju 180 dni.

Člen 6

Takse za obravnavanje prošelj za izdajo vizuma

1. Taksa za obravnavo prošelj državljanov Nekdanje jugoslovanske republike Makedonije za izdajo vizuma znaša 35 EUR.

Zgoraj navedeni znesek se lahko ponovno preuči v skladu s postopkom iz člena 14(4).

V primeru ponovne uvedbe vizumske obveznosti za državljane EU s strani Nekdanje jugoslovanske republike Makedonije taksa za vizum, ki jo zaračuna Nekdanja jugoslovanska republika Makedonija, ni višja od 35 EUR ali dogovorjenega zneska, če se taksa spremeni v skladu s postopkom iz člena 14(4).

2. Naslednje kategorije oseb so oproščene plačila takse za obravnavanje prošnje za izdajo vizuma:

- (a) bližnji sorodniki – zakonec, otroci (vključno s posvojenimi), starši (vključno s skrbniki), stari starši in vnuki državljanov Nekdanje jugoslovanske republike Makedonije, ki zakonito prebivajo na ozemlju držav članic;
- (b) člani uradnih delegacij, ki na podlagi uradnega povabila, naslovljenega na Nekdanjo jugoslovansko republiko Makedonijo, sodelujejo na srečanjih, posvetovanjih, pogajanjih ali v programih izmenjav ter na prireditvah, ki jih na ozemlju držav članic pripravijo medvladne organizacije;
- (c) člani nacionalne vlade, parlamenta, ustavnega sodišča, vrhovnega sodišča, sodnega sveta in državnega tožilstva, če s tem sporazumom niso izvzeti iz vizumske obveznosti;

- (d) župani in člani občinskih svetov;
- (e) invalidi in po potrebi osebe, ki jih spremljajo;
- (f) osebe, ki so predložile dokazila o nujnosti svojega potovanja iz humanitarnih razlogov, vključno zaradi prejema nujnega zdravljenja, in oseba, ki takšno osebo spremlja, ali zaradi udeležbe na pogrebu bližnjega sorodnika ali zaradi obiska bližnjega sorodnika, ki je hudo bolan;
- (g) udeleženci mednarodnih športnih prireditev in osebe, ki jih spremljajo v strokovni ekipi;
- (h) udeleženci znanstvenih, raziskovalnih, kulturnih in umetniških dejavnosti, vključno z univerzitetnimi in drugimi programi izmenjav;
- (i) udeleženci uradnih programov izmenjav, ki jih organizirajo pobratena mesta;
- (j) novinarji;
- (k) upokojenci;
- (l) vozniki, ki opravljajo storitve mednarodnega prevoza blaga in oseb na ozemlja držav članic z vozili, ki so registrirana v Nekdanji jugoslovanski republiki Makedoniji;
- (m) člani osebja na vlakih, hladilnih vagonih in lokomotivah na mednarodnih vlakih, ki potujejo na ozemlja držav članic;
- (n) predstavniki organizacij civilne družbe, ki potujejo zaradi udeležbe na srečanjih, seminarjih, v programih izmenjav ali na tečajih usposabljanja;
- (o) predstavniki verskih skupnosti, registriranih v Nekdanji jugoslovanski republiki Makedoniji;
- (p) predstavniki svobodnih poklicev, ki sodelujejo na mednarodnih sejmih, konferencah, simpozijih, seminarjih ali drugih podobnih prireditvah na ozemlju držav članic.
- (q) učenci, študenti, podiplomski študenti in spremljajoči učitelji, ki potujejo zaradi študija ali strokovnega izobraževanja, tudi v okviru programov izmenjav, ter drugih izobraževalnih ali šolskih dejavnosti;
- (r) otroci, mlajši od 6 let.

3. Z odstopanjem od odstavka 1 lahko Bolgarija in Romunija, ki ju zavezuje schengenski pravni red, vendar še ne izdajata schengenskih vizumov, državljane Nekdanje jugoslovanske republike Makedonije oprostita plačila taks za obravnavanje prošnje za izdajo nacionalnih vizumov za kratkoročno bivanje do dneva, ki bo določen s sklepom Sveta in s katerim bosta začeli v celoti izvajati schengenski pravni red o vizumski politiki.

Člen 7

Trajanje postopkov obravnavanja prošenj za izdajo vizuma

1. Diplomatska in konzularna predstavništva držav članic sprejmejo odločitev o prošnji za izdajo vizuma v 10 koledarskih dneh od dneva prejema prošnje in dokumentov, potrebnih za izdajo vizuma.

2. Rok za sprejetje odločitve o prošnji za izdajo vizuma se lahko v posameznih primerih podaljša na največ 30 koledarskih dni, zlasti kadar je potrebna nadaljnja preučitev prošnje.

3. Rok za sprejetje odločitve o prošnji za izdajo vizuma se lahko v nujnih primerih skrajša na 2 delovna dneva ali manj.

Člen 8

Odhod v primeru izgubljenih ali ukradenih dokumentov

Državljeni Evropske unije in Nekdanje jugoslovanske republike Makedonije, ki so izgubili svoje osebne dokumente ali katerim so bili ti dokumenti ukradeni med bivanjem na ozemlju Nekdanje jugoslovanske republike Makedonije ali držav članic, lahko zapustijo to ozemlje z veljavnimi osebnimi dokumenti za prehod meje, ki jih izdajo diplomatska ali konzularna predstavništva držav članic ali Nekdanje jugoslovanske republike Makedonije, brez vsakršnega vizuma ali drugega dovoljenja.

Člen 9

Podaljšanje vizuma v izrednih okoliščinah

Državljanom Nekdanje jugoslovanske republike Makedonije, ki zaradi višje sile, humanitarnih, resnih zaposlitvenih ali osebnih razlogov ne morejo zapustiti ozemelj držav članic do datuma, navedenega v njihovih vizumih, se veljavnost njihovih vizumov brezplačno podaljša v skladu z zakonodajo, ki jo uporablja država prejemnica, za čas, ki je potreben za njihovo vrnitev v državo njihovega prebivališča.

Člen 10

Diplomatski potni listi

1. Državljeni Nekdanje jugoslovanske republike Makedonije, ki so imetniki veljavnih diplomatskih potnih listov, lahko vstopijo, zapustijo in so v tranzitu preko ozemelj držav članic brez vizumov.

2. Osebe iz odstavka 1 tega člena lahko bivajo na ozemlju držav članic do 90 dni v obdobju 180 dni.

Člen 11

Ozemeljska veljavnost vizumov

Ob upoštevanju nacionalnih pravil in predpisov o nacionalni varnosti držav članic ter ob upoštevanju pravil EU o vizumih z omejeno ozemeljsko veljavnostjo imajo državljani Nekdanje jugoslovanske republike Makedonije pravico do potovanj po ozemljih držav članic, ki je enakovredna pravici državljanov Evropske unije.

Člen 12

Skupni odbor za upravljanje Sporazuma

1. Pogodbenici ustanovita Skupni odbor strokovnjakov (v nadaljnjem besedilu „Odbor“), ki ga sestavljajo predstavniki Evropske skupnosti in Nekdanje jugoslovanske republike Makedonije. Skupnost zastopa Komisija Evropskih skupnosti, ki ji pomagajo strokovnjaki iz držav članic.
2. Naloge Odbora so predvsem naslednje:
  - (a) spremljanje izvajanja tega sporazuma (redna izmenjava informacij, tudi podatkov o številu izdanih vizumov, predloženih in zavrženih prošnji);
  - (b) predlaganje sprememb ali dopolnitev k temu sporazumu;
  - (c) reševanje sporov, ki izhajajo iz razlage ali uporabe določb tega sporazuma.
3. Odbor se sestaja po potrebi na zahtevo ene od pogodbenic in najmanj enkrat letno.
4. Odbor sprejme svoj poslovnik.
5. Odbor redno obvešča ustrezne organe, ustanovljene v skladu s Stabilizacijsko-pridružitvenim sporazumom, o izvajanju tega sporazuma.

Člen 13

Razmerje tega sporazuma o dvostranskih sporazumov med državami članicami in Nekdanjo jugoslovansko republiko Makedonijo

1. Od začetka veljavnosti ta sporazum prevlada nad določbami vseh dvostranskih ali večstranskih sporazumov ali dogovorov,

ki so bili sklenjeni med posameznimi državami članicami in Nekdanjo jugoslovansko republiko Makedonijo, kolikor določbe slednjih sporazumov ali dogovorov zadevajo vprašanja, obravnavana v tem sporazumu.

2. Določbe dvostranskih sporazumov ali dogovorov, podpisanih med posameznimi državami članicami in Nekdanjo jugoslovansko republiko Makedonijo pred 1. januarjem 2007, ki predvidevajo izvzetje iz vizumske obveznosti za imetnike službenih potnih listov, se še naprej uporabljajo v obdobju 5 let po začetku veljavnosti tega sporazuma, brez poseganja v pravico zadevnih držav članic ali Nekdanje jugoslovanske republike Makedonije, da v tem petletnem obdobju odpovejo ali začasno odložijo izvajanje teh dvostranskih sporazumov.

Člen 14

Končne določbe

1. Pogodbenici ratificirata ali odobrita ta sporazum v skladu s svojimi postopki, Sporazum pa začne veljati prvi dan drugega meseca, ki sledi dnev, ko se pogodbenici uradno obvestita o zaključku zgoraj navedenih postopkov.
2. Z odstopanjem od odstavka 1 tega člena ta sporazum začne veljati šele na dan, ko začne veljati Sporazum med Evropsko skupnostjo in Nekdanjo jugoslovansko republiko Makedonijo o ponovnem sprejemu oseb, če je ta dan poznejši od dneva iz odstavka 1 tega člena.
3. Ta sporazum se sklene za nedoločen čas, razen če je odpovedan v skladu z odstavkom 6 tega člena.
4. Ta sporazum se lahko spremeni s pisnim sporazumom pogodbenic. Spremembe začnejo veljati, ko se pogodbenici medsebojno uradno obvestita, da so zaključeni njuni nacionalni postopki, potrebni v ta namen.
5. Vsaka pogodbenica lahko začasno odloži izvajanje celotnega Sporazuma ali njegovega dela iz razlogov javnega reda, zaščite nacionalne varnosti ali varstva javnega zdravja. O odločitvi o začasni odložitvi izvajanja uradno obvesti drugo pogodbenico najpozneje 48 ur pred začetkom veljavnosti odločitve. Pogodbenica, ki je začasno odložila izvajanje tega sporazuma, nemudoma obvesti drugo pogodbenico o prenehanju obstoja razlogov za začasno odložitev izvajanja.
6. Vsaka pogodbenica lahko odpove ta sporazum s pisnim uradnim obvestilom drugi pogodbenici. Ta sporazum preneha veljati 90 dni po dnev, takega uradnega obvestila.

PRILOGA

PROTOKOL K SPORAZUMU O DRŽAVAH ČLANICAH, KI SCHENGENSKEGA PRAVNEGA REDA NE IZVAJAJO V CELOTI

Tiste države članice, ki jih schengenski pravni red zavezuje, vendar še ne izdajajo schengenskih vizumov, v pričakovanju ustreznega sklepa Sveta izdajajo nacionalne vizume, katerih veljavnost je omejena na njihovo lastno ozemlje.

Te države članice lahko v skladu z Odločbo št. 895/2006/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junija 2006 enostransko priznajo schengenske vizume in dovoljenja za prebivanje za namene tranzita preko njihovih ozemelj.

Ker se Odločba št. 895/2006/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junija 2006 ne uporablja za Romunijo in Bolgarijo, bo Evropska komisija predlagala podobne določbe, da tema državam omogoči, da za namene tranzita preko njihovih ozemelj enostransko priznata schengenske vizume in dovoljenja za prebivanje ter druge podobne dokumente, ki jih izdajo druge države članice, ki še niso v celoti vključene v schengensko območje.

SKUPNA IZJAVA O PERSPEKTIVI VZAJEMNEGA REŽIMA POTOVANJ BREZ VIZUMOV

V skladu s sklepi solunskega (tesaloniškega) vrha med EU in državami zahodnega Balkana, ki je potekal 21. junija 2003, poenostavitve vizumskih postopkov, določene v tem sporazumu, pomenijo prehodno obdobje v smeri režima potovanj brez vizumov za državljane Nekdanje jugoslovanske republike Makedonije.

Režim potovanj brez vizumov bo za državljane Nekdanje jugoslovanske republike Makedonije uveden na podlagi pozitivne ocene dosežkov države pri izvajanju ustreznih reform ter v skladu s postopki in merili iz Uredbe Sveta št. 539/2001 z dne 15. marca 2001.

SKUPNA IZJAVA GLEDE DANSKE

Pogodbenici se seznanjata, da se ta sporazum ne uporablja za postopke za izdajanje vizumov na diplomatskih in konzularnih predstavništvi Kraljevine Danske.

V takih okoliščinah je zaželeno, da organi Danske in Nekdanje jugoslovanske republike Makedonije nemudoma sklenejo dvostranski sporazum o poenostavitvi izdajanja vizumov za kratkoročno bivanje s podobnimi pogoji, kakor veljajo v Sporazumu med Evropsko skupnostjo in Nekdanjo jugoslovansko republiko Makedonijo.

SKUPNA IZJAVA GLEDE ZDRUŽENEGA KRALJESTVA IN IRSKE

Pogodbenici se seznanjata, da se ta sporazum ne uporablja za ozemlje Združenega kraljestva in Irske.

V takih okoliščinah je zaželeno, da organi Združenega kraljestva, Irske in Nekdanje jugoslovanske republike Makedonije sklenejo dvostranske sporazume o poenostavitvi izdajanja vizumov.

SKUPNA IZJAVA GLEDE ISLANDIJE IN NORVEŠKE

Pogodbenici se seznanjata s tesnimi odnosi med Evropsko skupnostjo ter Norveško in Islandijo, zlasti na podlagi Sporazuma z dne 18. maja 1999 o pridružitvi teh dveh držav k izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda.

V takih okoliščinah je zaželeno, da organi Norveške, Islandije in Nekdanje jugoslovanske republike Makedonije nemudoma sklenejo dvostranske sporazume o poenostavitvi izdajanja vizumov za kratkoročno bivanje s podobnimi pogoji, kakor veljajo po Sporazumu med Evropsko skupnostjo in Nekdanjo jugoslovansko republiko Makedonijo.

SKUPNA IZJAVA GLEDE ŠVICARSKE KONFEDERACIJE IN LIHTENŠTAJNA

(po potrebi)

Če Sporazum med EU, ES in Švicarsko konfederacijo o pridružitvi Švicarske konfederacije k izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda ter protokoli k temu sporazumu glede Lihtenštajna začnejo veljati pred zaključkom pogajanj z Nekdanjo jugoslovansko republiko Makedonijo, bo podobna izjava priložena tudi glede Švice in Lihtenštajna.

SKUPNA IZJAVA O TAKSAH ZA OBRAVNAVANJE PROŠENJ ZA IZDAJO VIZUMA

Evropska skupnost se seznanja s pomisleki Nekdanje jugoslovanske republike Makedonije v zvezi z dejstvom, da se njenim državljanom izdajajo schengenski vizumi, katerih ozemeljska veljavnost je omejena na eno ali več držav članic. Evropska skupnost se prav tako seznanja s prošnjo Nekdanje jugoslovanske republike Makedonije, da se njenim državljanom, ki so imetniki schengenskih vizumov, katerih ozemeljska veljavnost je omejena na eno ali več držav članic in ki v okviru obdobja veljavnosti vizuma potujejo v državo članico, ki ni vključena v ozemeljsko veljavnost vizuma, ne naložijo takse za drugo prošnjo za izdajo vizuma.

Pogodbenici menita, da bi bilo to vprašanje treba čim prej ponovno preučiti v okviru odbora iz člena 12, in sicer po tem, ko bosta Evropski parlament in Svet sprejela Vizumski zakonik Skupnosti, v osnutku katerega je to vprašanje že obravnavano.

IZJAVA EVROPSKE SKUPNOSTI O PREGLEDU VIZUMSKE OBVEZNOSTI ZA IMETNIKE SLUŽBENIH POTNIH LISTOV

Ker se izvzetej imetnikov službenih potnih listov iz vizumske obveznosti, določeno v dvostranskih sporazumih ali dogovorih med posameznimi državami članicami in Nekdanjo jugoslovansko republiko Makedonijo, ki so bili podpisani pred 1. januarjem 2007, uporablja le v obdobju 5 let po začetku veljavnosti tega sporazuma in brez poseganja v pravico zadevnih držav članic ali Nekdanje jugoslovanske republike Makedonije, da v tem petletnem obdobju odpovejo ali začasno odložijo izvajanje teh dvostranskih sporazumov, bo Evropska skupnost ponovno preučila položaj imetnikov službenih potnih listov najpozneje 2 leti po začetku veljavnosti tega sporazuma, ob upoštevanju morebitne spremembe Sporazuma v ta namen v skladu s postopkom iz člena 14(4).

IZJAVA EVROPSKE SKUPNOSTI O DOSTOPU PROSILCEV ZA VIZUM DO INFORMACIJ O POSTOPKIH ZA IZDAJO VIZUMOV ZA KRATKOROČNO BIVANJE IN DOKUMENTOV, KI JIH JE TREBA PREDLOŽITI S PROŠNJO ZA IZDAJO VIZUMA ZA KRATKOROČNO BIVANJE, TER O USKLADITVI TEH INFORMACIJ IN DOKUMENTOV

Ob priznavanju pomena preglednosti za prosilce za vizum Evropska skupnost poudarja, da je Evropska komisija 19. julija 2006 sprejela zakonodajni predlog prenovitve Skupnih konzularnih navodil o vizumih za diplomatska in konzularna predstavništva, ki je trenutno predmet razprav Evropskega parlamenta in Sveta ter obravnava vprašanje pogojev dostopa prosilcev za vizum do diplomatskih in konzularnih predstavništev držav članic.

Evropska skupnost meni, da je treba glede informacij, ki jih je treba zagotoviti prosilcem za vizum, sprejeti ustrezne ukrepe:

- na splošno je treba za prosilce zbrati osnovne informacije o postopkih in pogojih za prošnje za izdajo vizuma ter o veljavnosti vizumov.
- Evropska skupnost bo sestavila seznam minimalnih zahtev za zagotovitev, da imajo prosilci Nekdanje jugoslovanske republike Makedonije na voljo usklajene in enotne osnovne informacije ter da se od njih načeloma zahteva predložitev enakih dokazil.

Zgoraj navedene informacije, vključno s seznamom akreditiranih potovalnih agencij in organizatorjev potovanj, je treba v okviru lokalnega konzularnega sodelovanja kar najbolj razširiti v javnosti (na oglasnih deskah konzulatov, v obliki letakov, na spletnih straneh itd.).

Diplomatska in konzularna predstavništva držav članic se organizirajo tako, da se lahko v razumnem roku zagotovi termin za predložitev prošnje za izdajo vizuma in ustreznih dokumentarnih dokazil.

Diplomatska in konzularna predstavništva držav članic zagotovijo informacije o obstoječih možnostih za poenostavitev izdajanja vizumov za kratkoročno bivanje v okviru schengenskega pravnega reda, vključno s poenostavitvijo zahtevanih dokumentarnih dokazil v posameznih primerih, in zlasti za dobroverne prosilce za vizume.

POLITIČNA IZJAVA BOLGARIJE O OBMEJNEM PROMETU

Republika Bolgarija je pripravljena začeti pogajanja o dvostranskem sporazumu z Nekdanjo jugoslovansko republiko Makedonijo za izvajanje režima o obmejnem prometu v skladu z Uredbo (ES) št. 1931/2006 z dne 20. decembra 2006 o pravilih za obmejni promet na zunanjih kopenskih mejah držav članic in spremembi določb Schengenske konvencije.

IZJAVA EVROPSKE SKUPNOSTI O POENOSTAVITVAH ZA DRUŽINSKE ČLANE

Evropska skupnost se seznanja s predlogom Nekdanje jugoslovanske republike Makedonije, da se širše opredeli pojem družinskih članov, ki bi morali biti upravičeni do poenostavljenih vizumskih postopkov, pa tudi s pomenom, ki ga Nekdanja jugoslovanska republika Makedonija pripisuje poenostavitvi gibanja za to skupino oseb.

Z namenom olajšanja mobilnosti večjega števila oseb, ki imajo družinske vezi (zlasti sestre, bratje in njihovi otroci) z državljani Nekdanje jugoslovanske republike Makedonije, ki zakonito prebivajo na ozemljih držav članic, Evropska skupnost poziva konzularna predstavništva držav članic, da v celoti izkoristijo obstoječe možnosti pravnega reda Skupnosti za poenostavitev izdajanja vizumov tej kategoriji oseb, kar zlasti vključuje poenostavitev dokumentarnih dokazil, ki jih morajo predložiti prosilci, izvzete iz plačila takse za obravnavo prošnje in po potrebi izdajanje vizumov za večkratni vstop.
